

Doeltaal-Leertaal

Onderzoek naar doeltaalprofessionalisering
van docenten en effecten bij leerlingen

Sebastiaan Dönszelmann 2022

(info@doeltaal-leertaal.nl / s.donszelmann@onderwijstraining.eu)

4 Statements

1. I use the target language 60% of the time or more during English class
2. Target language use leads to language learning
3. When we use the target language in class, my rule is: we all use the target language to communicate.
4. It is hard to learn how to use the target language as a teacher

Wat is doeltaalgebruik?

De vergrotende en overtreffende trap

Le comparatif et le superlatif

De vergrotende/overtreffende trap maak je in het Frans als volgt:

- Groot = grand
- Groter dan = **plus** grand que
- De grootste = **le plus** grand
- Even groot als = aussi grand que
- Minder groot dan = moins grand que

Let op: de vergrotende en overtreffende trap gebruikt het *bijvoeglijke naamwoorden*. Bijvoeglijke naamwoorden schikken zich in het Frans naar het geslacht van het bijbehorende zelfstandig naamwoord.

Dus:

Mijn auto is groter dan de auto van je vader.

Ma voiture est plus grande que la voiture de ton père.

De talen zijn de interessantste vakken op school.

Les langues sont les matières les plus intéressantes à l'école.

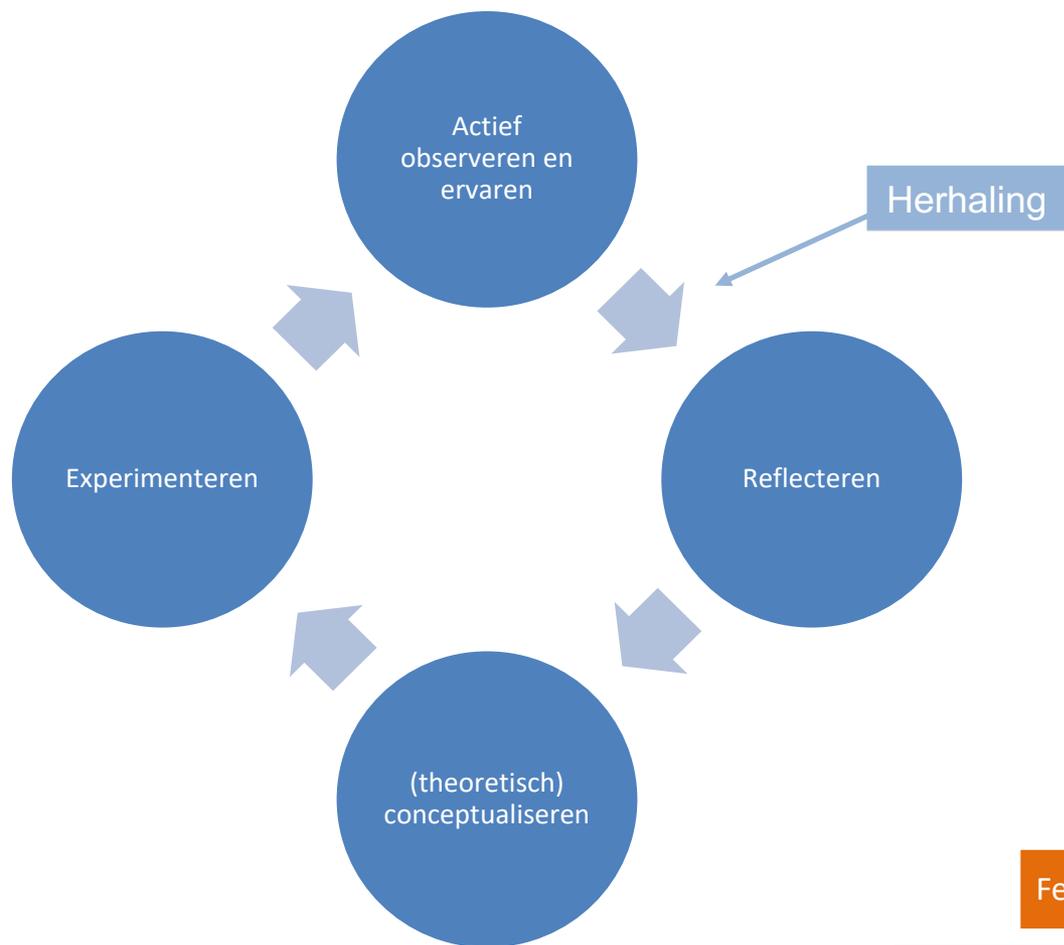
Neem over en vul in:

1. Mon voisin est ... (charmanter dan) mon père.
2. Cédric a les parents ... (aardigste) du quartier.
3. Ma maison est ... (minder klein dan) ta maison.
4. Mon nouvel ordinateur est ... (sneller dan) mon dernier.
5. Tes lunettes de soleil sont ... (even mooi als) celles de Jennifer Lopez.
6.

Hello everybody
Un petit cours de français

- Wat gebeurde hier zojuist?
- Wie heeft er Engels *bijgeleerd*?
- En waarschijnlijk ook niet zoveel Frans...
- Wie heeft er vandaag al Nederlands *bijgeleerd*?

Wanneer *leren* mensen?

Motivatie

Autonomie

Competentie

Relatie

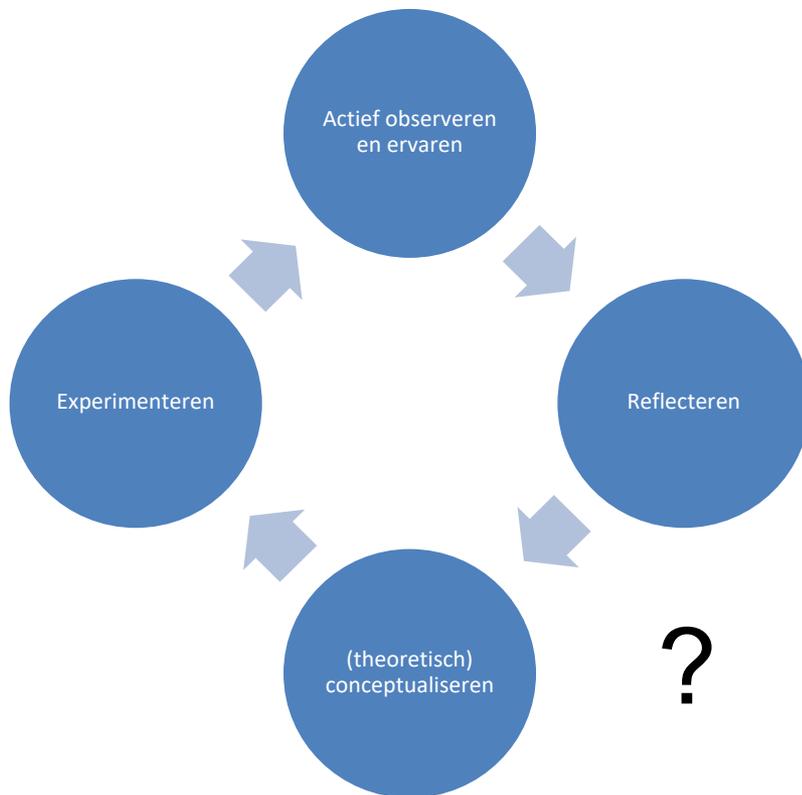
Feedback

Feedback

Feed up

Feed forward

Bij doeltaalgebruik

Instructie over een werkvorm
Hoe gaat het ermee?
Doe eens mee
Goed gedaan!
An auf hinter...

Hoe het ook kan...:

Doeltaal-Leertaal, waar gaat het om?

- Heeft het zin om de doeltaal te spreken in de MVT-les?
- Doeltaalgebruik, wat is dat, hoe werkt het?
- Is het realiseerbaar docenten middels verantwoorde intensieve training doeltaal didactiek te leren inzetten?

Observatieformulier <i>Doeltaal Leertaal - november 2017</i>		Sebastiaan Dönszelmann					
Datum:		Observant:		Geobserveerde:			
DoeltaalCriteria		Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Niveau 4	Oordeel per Criterium	
Subcriteria		(zwak / nauwelijks)	(redelijk / soms)	voldoende / geregeld	goed / veelvuldig		
Criterium A	DT of L1?	a. Docent gebruikt doeltaal 70-90% vd tijd, breed tijdens instructie, individuele begeleiding of dialogisch	1	2	3	4	
		b. L1 is hulptaal; een kleine impuls die het leren faciliteert of voor pedagogische noden wordt ingezet	1	2	3	4	
		c. Docent vertaalt zichzelf bewust en terughoudend in de L1 (is geen vertaalmachine)	1	2	3	4	
		d. LIn krijgen niet te vaak de taak om de taal van de docent te vertalen naar L1	1	2	3	4	
Criterium B	Doeltaal: <i>instrumenteel</i>	a. Spreektempo, heldere uitspraak en gesegmenteerd	1	2	3	4	
		b. Extra non-verbale ondersteuning (<i>natuurlijke</i> gebaren, intonatie, mimiek)	1	2	3	4	
		c. Afgeschermd vocabulaire	1	2	3	4	
		d. Beperkt/toegankelijk aantal grammaticale constructies	1	2	3	4	
		e. Herhaling en herhaling als instructietechniek	1	2	3	4	
		f. Denktijd organiseren	1	2	3	4	
		g. Bij communicatie en instructie: mondeling gaat voor schriftelijk	1	2	3	4	
		h. Ankers	1	2	3	4	
Criterium C	Veilig bijsturen van het leerproces	a. Corrigeren op voor de communicatie belangrijke uitspraak- en taal-'fouten'	1	2	3	4	
		b. Verantwoorde toepassing van feedbacktechnieken als Recast, Eliciting en Scaffolding.	1	2	3	4	
		c. Complimenten, toegelicht, voor uitspraak of vorm breed in de hele klas	1	2	3	4	
		d. Checken van begrip: docent gaat na of docent en leerstof begrepen wordt	1	2	3	4	
Criterium D	Doeltaalinteractie: de leerling	a. Leerlingen reageren in de doeltaal op initiatieven van de docent	1	2	3	4	
		b. Leerlingen communiceren uit zichzelf in de doeltaal met de docent	1	2	3	4	
		c. Alle leerlingen spreken Franse woorden uit	1	2	3	4	
		d. Leerlingen spreken onderling converserend de doeltaal	1	2	3	4	
		e. Leerlingen reageren zichtbaar op doeltaal-contactname van de docent	1	2	3	4	
Criterium E	Doeltaalinteractie: motiveren en activeren	a. Positieve verwachtingen, complimenten en/of begrip voor complexiteit	1	2	3	4	
		b. Contact maken en vraagtechnieken inzetten (om leerlingen te activeren en aandacht op docent en lesstof te)	1	2	3	4	
		c. Ritueel- of routine-elementen	1	2	3	4	
		d. Uitdagende opdrachten met de doeltaal waarin lIn ook zelfstandig of samen kunnen werken	1	2	3	4	
		e. Ruimte: diversiteit en variatie in taal, niet één antwoord goed, soepel	1	2	3	4	
		f. Uitdagen tot antwoorden in de doeltaal (hele zinnen), niet zomaar genoeg nemen met Nederlands	1	2	3	4	
		g. FRAME-werk: - Docent accepteert interlanguage (niet-voorkomen taalgebruik dat de vreemde taal benadert) - Docent speelt enthousiast in op pogingen van leerlingen om in de doeltaal te communiceren - Klaslokaal ademt (in inrichting of in communicatie) de doeltaal	1	2	3	4	
Criterium F	Klassenmanagement	a. Lesdeelevergangen en het in- en uitgaan van de klas en verlopen ordelijk	1	2	3	4	
		b. Docent treedt tijdig en passend op bij ordeverstoringen	1	2	3	4	
		c. Docent geeft (positieve) instructie op gedrag	1	2	3	4	
		d. De les begint op tijd en tijdens de les zijn er weinig tot geen 'loze' momenten	1	2	3	4	
		e. De aandacht van de leerlingen is merendeels bij de les	1	2	3	4	

Sebastiaan Dönszelmann - Onderzoek *Duurzaam Doeltaal* - november 2017

Observatie-instrument; onderdeel van promotieonderzoek *Duurzaam Doeltaal*. Voor meer informatie:

Dönszelmann, S. e.a. (2016). Doeltaal Leertaal, een didactiek en een professionaliseringstraject. *Levende Talen tijdschrift*, 17(3), 35-45.

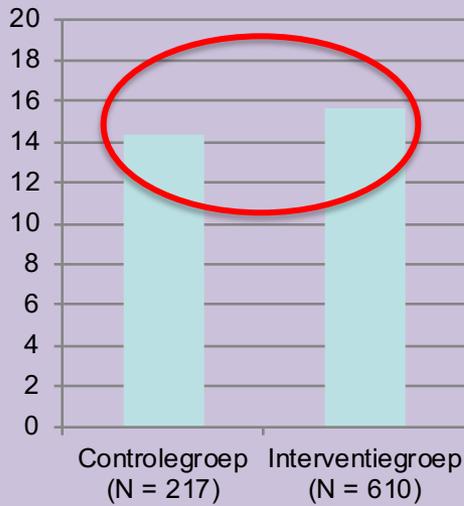
NB: Gebruik van dit instrument is **alleen toegestaan met volledige bronvermelding en altijd in overleg met de auteur**.

Onderzoeksresultaten

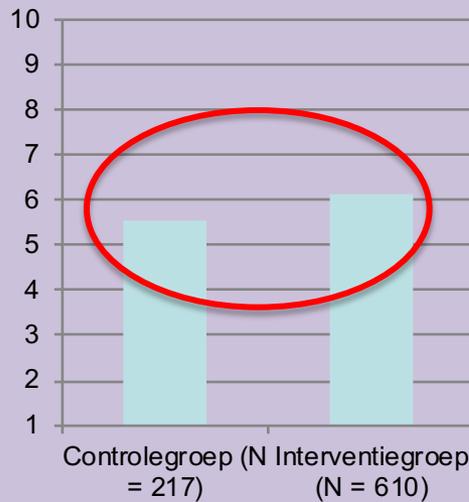
Prestaties op vaardigheden

Controlegroep vs Interventiegroep

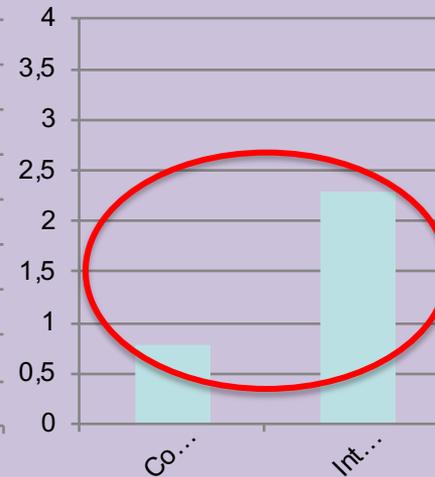
Luistervaardigheid

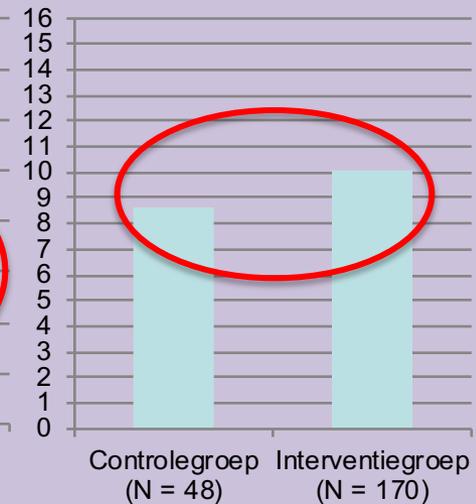
Leesvaardigheid

Schrijfvaardigheid

Spreekvaardigheid

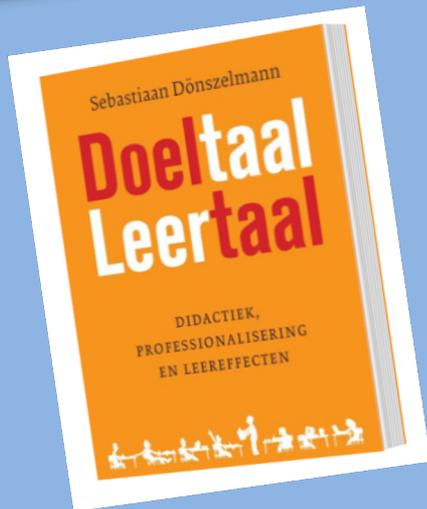

Andere onderzoeksresultaten

- Een observatie-instrument
- Intensieve training => duurzame effecten
- *Collega's en Materiaal*
- 'Sterkere doeltaaldocenten' = 'Betere prestaties van de leerlingen'
 - **Grote rol voor *klassenroutines***

Doeltaalstellingen - *encore*

1. I use the target language 60% of the time or more during English class
2. Target language use leads to language learning
3. When we use the target language in class, my rule is: we all use the target language to communicate.
4. It is hard to learn how to use the target language as a teacher

Podcasts van *Tussenuur met Noordhoff* en *Taal gewoon doen*:

www.noordhoff.nl/podcast

www.taalgewoondoen.nl

Beide te beluisteren via Soundcloud en Spotify

Cursus volgen? Mail: info@doeltaal-leertaal.nl

www.doeltaal-leertaal.nl/achtergrondinformatie

Tot slot

Vragen

Gesprek

Ideeën

Feedback

Leuks

Kritisch's

Anderszins